

portal

El préstec dels nostres fills

Josep Vall

Director executiu de la Fundació Josep Irla

jvall@irla.cat

Escalfament global degut a l'alta concentració a l'atmosfera dels gasos d'efecte hivernacle, CH₄, N₂O i CO₂, el qual també ocasiona l'acidificació dels oceans; augment del nivell del mar pel desglaç dels pols; forat de la capa d'ozó provocat pels compostos clorats dels aerosols; pèrdua de biodiversitat per extinció d'espècies; desforestació per ús abusiu del sòl; contaminació atmosfèrica, hídrica i alimentària...

La llista de problemes creats per *homo sapiens* en prop d'una desena de paràmetres ecosistèmics del planeta que habitem és esfereïdora.

S'acumulen els senyals que indiquen que hem portat el nostre planeta als límits de les seves possibilitats, que en un futur amenaçadorament proper podem provocar un «*canvi ambiental abrupte i irreversible*».¹

Però aquesta visió no deixa de ser la darrera mostra de la nostra inmodèstia antropocèntrica, perquè ben mirat la Terra no té límits. Ni tampoc

¹ ROCKSTRÖM, Johan (dir.). *Planetary Boundaries* [en línia]. Estocolm: Stockholm Resilience Centre, 2009. Disponible a: <www.stockholmresilience.org>.

els té la biosfera, la fina capa del planeta on vivim i que estem alterant amb la nostra acció.

Els límits que la societat creada a partir de la Revolució Industrial està pulveritzant a velocitat de rècord olímpic són els de la habitabilitat del planeta per a la nostra pròpia espècie. Ni més, ni menys.

Gaia però, pot prescindir de nosaltres. Som perfectament irrelevants. Una anècdota dels temps geològics. Una molèstia instantània a l'epidermis biosfèrica d'un planeta que ens ha vist aparèixer, créixer i desenvolupar-nos i que, al ritme que anem, ens veurà desaparèixer abans del que raonablement ens tocaria.

És justament aquest el quid de la qüestió. El que està en joc són les condicions del nostre desenvolupament, sostenibilitat i longevitat com a espècie, no pas ni la presència de vida al planeta, ni encara menys l'existència de la pròpia Terra.

L'egoisme depredador i l'arrogància ignorant ens estan duent al llindar de l'abisme. La sortida és a les antípodes: humilitat, cooperació i altruisme.

Humilitat per assimilar la nostra ínfima dimensió en l'escala del temps i l'espai cosmològics.

Cooperació per la supervivència entre tots els membres de la nostra espècie, perquè o surem junts o ens enfonsem tots en aquest vaixell compartit.

L'altruisme, perquè aquesta casa no ens pertany. No és l'herència que ens han deixat els nostres pares. És el préstec que devem als nostres fills.²

■

² La cita «La Terra no és una herència dels nostres pares, sinó un préstec dels nostres fills» ha estat atribuïda a una antiga saviesa popular índia, ameríndia o amish. Sembla, però, que el seu origen és bastant més recent i menys anònim, a partir d'una reflexió feta el 1971 per l'activista ambiental nord-americà Wendell Berry. <<http://quoteinvestigator.com/2013/01/22/borrow-earth/>>